

دوشنبه 15 مهر 1392 - 1 ذی الحجه 1434 - 7 کتبر 2013

انتشار طرح جمهوری اسلامی ایران برای امنیت منطقه در جریان جنگ تحمیلی (1365 ش)

در گذرتاریخ

15 مهر - 1 ذی الحجه - 7 اکتبر

15 مهر در دفاع مقدس

* انتشار طرح جمهوری اسلامی ایران برای امنیت منطقه در جریان جنگ تحمیلی (1365 ش)
اشاره:

با طولانی شدن جنگ و گسترش دامنه پیروزی‌های نظامی ایران به ویژه پس از فتح فاو در بهمن 1364، از سوی آمریکا و حامیان منطقه‌ای آن، درباره نیت و اهداف جمهوری اسلامی ایران شایعاتی منتشر گردید که بر اساس آن، ایران به گسترش دامنه جغرافیایی جنگ، تلاش برای اشغال کشورهای همسایه، دخالت در امور داخلی کشورها و کمک به گروه‌های مخالف دولت مرکزی کشورهای منطقه متهم گردیده است. در پاسخ به این اتهامات، دولت جمهوری اسلامی ایران از سازمان ملل متحد خواست تا طرح قرارداد امنیتی ایران را منتشر نماید. بر اساس این طرح که در سی‌ام اردیبهشت 1365 ش، طی یادداشت محرمانه‌ای به دبیر کل سازمان ملل متحد ارائه شده بود، ایران برای همکاری با دبیر کل در جهت انعقاد یک قرارداد امنیتی منطقه‌ای با کشورهای خلیج فارس بر مبنای اصول استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، عدم مداخله در امور دیگران و... اعلام آمادگی کرده بود. در این طرح که در چنین روزی در سال 1365 ش منتشر شد، از تلاش‌های ایران جهت جلوگیری از حمله به هر کشور دیگر یاد شده و سیاست اعلام شده جمهوری اسلامی ایران، مبنی بر اجتناب از گسترش جنگ و تأمین صلح برای منطقه مورد تأکید قرار گرفته بود. همچنین در این طرح، از اقدامات و ابتکارات دبیر کل وقت سازمان ملل در جهت ابقای صلح باثبات در منطقه بر پایه رعایت احترام به استقلال و تمامیت ارضی و عدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورها استقبال شده بود.

15 مهر در گذر تاریخ

* امضای متمم قانون اساسی توسط محمدعلی شاه قاجار (1286 ش)
اشاره:

با اوج‌گیری نهضت مشروطیت ایران و مبارزات همه جانبه مردم و روحانیت، مظفرالدین شاه قاجار مجبور شد تا با خواست مردم موافقت کرده و در چهاردهم مرداد 1285 ش ضمن صدور فرمان مشروطه، دستور تشکیل مجلس شورای ملی را صادر نماید. از آن پس، متن قانون اساسی مشتمل بر 51 اصل با نام نظامنامه سیاسی، تنظیم شد و در 8 دی 1285 به امضای شاه رسید. صرف نظر از ماهیت و محتوای این قانون اساسی که مبتنی بر خواسته‌های واقعی مردم نبود، اصولاً بدون وقت کافی و با عجله و عمدتاً در جهت مسائل مجلس شورای ملی تدوین شده بود و بسیاری از مسائل مهم و اساسی، و دیگر حقوقی را که در قانون اساسی مطرح می‌شود، دارا نبود. این قانون بیشتر به آیین نامه مجلس شباهت داشت و تأمین کننده نیاز فوری ملت در زمینه به دست گرفتن اختیارات و حقوق سیاسی از طریق تشکیل مجلس شورای ملی بود. از سوی دیگر، روشنگری روحانیت که در صف مقدم نهضت و مبارزات مشروطیت بود، علی‌رغم کارشکنی‌های مداوم درباریان و غرب‌زده‌های فریب خورده، شرایط و جوّی را به وجود آورد که پس از مرگ مظفرالدین شاه، در همان آغاز سلطنت محمد علی میرزا کامیسیونی به منظور تهیه متمم قانون اساسی در مجلس شورای ملی تشکیل شد. این کامیسیون که مرکب از پنج نفر بود، متنی را بر اساس قانون اساسی بلژیک و فرانسه و بالکان تهیه کرد که قابل قبول همه نمایندگان مجلس نبود. می‌توان گفت اگر مقاومت آیت‌الله شیخ فضل الله نوری در پافشاری بر افزودن ماده‌ای در متمم قانون اساسی مبنی بر نظارت پنج تن از علمای طراز اول هر عصر برای جلوگیری از تصویب قوانین مخالف اسلام در مجلس نبود و این ماده به تصویب نمی‌رسید، متمم قانون اساسی بیش از آن چه که بود، رنگ غربی به خود می‌گرفت. پس از پایان کار، متمم قانون اساسی در 107 اصل برای امضا تقدیم شاه گردید. محمدعلی شاه، ابتدا در امضای این قانون وقت‌کشی می‌کرد اما با درخواست‌های مکرر مردم

از نمایندگان و تلگراف‌های علمای نجف مبنی بر امضای متمم، سرانجام شاه ناگزیر شد که آن را در پانزدهم مهرماه 1286 ش برابر با 29 شعبان 1325 ق امضا نماید.

* تعیین رنگ پرچم کشور ایران (1286 ش)

اشاره:

دِرَقَش، بیرق، علم، لواء یا رایت به معنی پرچم از دیرباز مورد استفاده بوده و از آن به عنوان علامت معین شاه، حکمران، فرمانده نیرو و لشکریان استفاده می‌شده است. اندازه و رنگ بیرق‌ها از دوران کهن تفاوت‌های متعددی داشته ولی گزینش رنگ‌های سه گانه سبز، سفید و قرمز را مربوط به دوران ناصرالدین شاه قاجار دانسته‌اند. در نهایت در جریان انقلاب مشروطیت این سه رنگ تثبیت شد و از این پرچم برای ساختمان‌های دولتی و یادمان‌های سلطنتی، قلعه‌ها و بنادر و هر آن چه به دولت و سلطنت مربوط بود استفاده می‌کردند. با تدوین قانون اساسی مشروطه، رنگ پرچم ایران معین گردید که بر اساس اصل پنجم متمم این قانون، رنگ سبز در پرچم ایران به عنوان نشانه دین اسلام و مذهب شیعه و نیز خرمی کشور و صفای روح و باطن؛ رنگ سفید نشان صلح‌خواهی، دوستی و آرامش طلبی ملت ایران؛ و قرمز نشان مشروطیت ایران و آمادگی ملت برای دفاع از استقلال و آزادی به قیمت ریخته شدن خون فرزندان خود، به کار رفته است. ابعاد و شکل دقیق پرچم ایران در سال 1336 ش دوباره تعیین شد و تا انقلاب اسلامی ایران بدون تغییر با همان شیر و خورشید و گاهی تاج پهلوی، باقی ماند. پس از انقلاب، نشان پرچم جای خود را به طرحی شبیه به واژه «؛الله داد که مانند لاله سرخی است که از خون شهیدان انقلاب سربرآورده و چهار قسمت آن شبیه هلال و جزء قائم میانی، یادآور شمشیر به نشانه قدرت و ایستادگی ملت مسلمان ایران است و مجموعاً کلمه توحید (لااله الا الله) را تشکیل می‌دهد. همچنین عبارت «؛الله اکبر» 22 بار در حاشیه پائین نوار سبز و حاشیه بالای نوار قرمز که نشانه و نماد 22 بهمن 1357، روز پیروزی انقلاب اسلامی ایران است، تکرار شده است.

* کناره‌گیری عوام فریبانه «؛رضاخان سردار سپه» از وزارت جنگ (1301 ش)

اشاره:

در واپسین سال‌های سلطنت سلسله قاجاریه، رضاخان به عنوان وزیر جنگ، خود را والاترین مقام نظامی می‌دانست و مخالفت احدی را بر نمی‌تافت. او مدت‌ها در صدد ادغام نظمیه در قزاق‌خانه بود ولی با مخالفت دولت‌های وقت مواجه می‌شد. در این ایام درگیری‌هایی در چند منطقه تهران روی داد که به مرگ چند تن انجامید. نمایندگان مجلس که به اقدامات رضاخان سردار سپه بدگمان بودند او را عامل پنهانی این توطئه می‌شناختند. از این رو برخی نمایندگان مجلس، در گفتارهای خود، سخت بر سردار سپه تاختند. این موضوع برای سردار سپه بسیار گران آمد. به همین علت برای قدرت‌نمایی به مخالفان نقشه‌ای طرح کرد و در نیمه مهر 1301 ش، در سخنرانی مفصل خود در وزارت جنگ، کناره‌گیری خود را اعلام نمود. پس از این اقدام، از سوی قوای نظامی شورش‌هایی در تهران و شهرستان‌ها صورت گرفت. این آشوب‌ها به دستور رضاخان و به منظور تفهیم این امر به مردم و رهبران‌شان بود که قوای نظامی باید فقط با فرماندهی رضاخان اداره شوند و هر مخالفتی با سردار سپه، مخالفت با تمام تشکیلات نظامی تلقی می‌شود و باید با خشونت سرکوب گردد. در همین روز، چندین واحد نظامی به رژه در مقابل مجلس و مناطق حساس تهران پرداختند و خواستار بازگشت رضاخان به وزارت جنگ شدند. این حادثه که ماهیت حقیقی رضاخان و نیت خطرناک او را بر سیاستمداران آگاه روشن می‌ساخت، سرانجام با بازگشت دوباره به وزارت جنگ و در نهایت اخذ فرمان ریاست کابینه، به میل رضاخان در سوم آبان 1302 ش، ادامه یافت.

* آغاز اعتصاب سراسری معلمان در اعتراض علیه رژیم سفاک پهلوی (1357 ش)

* رحلت فقیه جلیل آیت‌الله «؛حسین محمدی لائینی» (1372 ش)

اشاره:

آیت‌الله حسین محمدی لائینی در سال 1303 ش (1343 ق) در روستایی از توابع بهشهر به دنیا آمد. وی در کودکی پدر را از دست داد و تحت تکفل مادر قرار گرفت. ایشان پس از تحصیلات مقدماتی، راهی نجف اشرف شد و در مدت دوازده سال از محضر درس آیات عظام، سید محمود شاهرودی و میرزاهاشم آملی و... بهره‌مند گردید. ایشان پس از اخذ اجازات متعدد اجتهاد از مراجع نجف به زادگاه خود بازگشت و به تدریس پرداخت. آیت‌الله لائینی همچنین در مبارزات مردمی علیه رژیم ستم‌شاهی شرکت داشت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، از سوی مردم مازندران به مجلس خبرگان اول و دوم راه یافت. از خصوصیات این عالم فرزانه، تواضع و فروتنی، تهجد و شب زنده‌داری و عشق به ساحت مقدس اهل بیت (ع) بود. آیت‌الله محمدی لائینی سرانجام در 15 مهر 1372 ش برابر با 21 ربیع الثانی 1414 ق در هفتاد سالگی درگذشت و پس از تشییع در نکا و قم، در صحن حرم حضرت معصومه (س)، به خاک سپرده شد.

* رحلت فقیه مجاهد و عالم بزرگوار آیت‌الله «؛مجتبی حاج آخوند» روحانی شهیر کرمانشاه (1380 ش)

اشاره:

آیت‌الله حاج شیخ مجتبی حاج آخوند در سال 1308 ش (1348 ق) در بیت علم و فضیلت در کرمانشاه به دنیا آمد. وی از چهارده

سالگی وارد حوزه علمیه شهر شد و طی ده سال و نزد استادانی همچون پدرش، شیخ حسن حاج آخوند به فراگیری مقدمات و سطوح پرداخت. سپس به حوزه قم رفت و پس از مدتی در درس خارج حضرات آیات: سید حسین بروجردی، امام خمینی و سیدشهاب‌الدین مرعشی نجفی و درس تفسیر علامه طباطبایی حاضر شد. آیت‌الله حاج آخوند در 1345 ش به زادگاهش بازگشت و ضمن تبلیغ دین، به مبارزه بی امان علیه رژیم طاغوت پرداخت. وی در این راستا و هماهنگ با سایر علمای شهر، در این مسیر قدم نهاد و رنج زندان را به جان خرید. حاج آخوند پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دو دوره به نمایندگی مجلس خبرگان رهبری از سوی مردم کرمانشاه و از طرف امام به سرپرستی مدارس علمیه استان برگزیده شد. او برای خدمت به اسلام و مسلمین از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کرد و در خانه‌اش از بام تا شام، به روی مردم باز بود. همچنین از آثار وی، تقریرات درس فقه آیت‌الله بروجردی و تقریرات درس اصول امام خمینی را می‌توان نام برد. سرانجام شمع پرفروغ وجودش در شامگاه نیمه مهرماه 1380 ش برابر با نوزدهم رجب 1422 ق در 72 سالگی خاموش شد و پیکر پاکش پس از تشییعی باشکوه در کرمانشاه و قم، در حرم مطهر حضرت معصومه(س) مدفون گردید.

* در صحن حضرت عبدالعظیم تظاهراتی در حمایت از آیت امام خمینی(ره) و آزادی زندانیان سیاسی و سانسور مطبوعات صورت گرفت(1356ش)

* بومدین رهبر الجزایر ضمن ارسال پیام برای امام خمینی (ره) از ایشان دعوت کرد که هر موقع ضروری بداند در الجزایر وطن دوم خود اقامت کند(1357ش)

* ارتشید نعمت نصیری سفیرکبیر ایران در پاکستان از سمت خود برکنار گردید و بوسیله هواپیمایی به اسلام آباد فرستاده شد و به تهران انتقال یافت(1357ش)
1 ذی الحجه درگذر تاریخ

* ازدواج امیرالمؤمنین امام علی(ع) و حضرت فاطمه ی زهرا(س)(2 ق)
اشاره:

خواستگاران بسیاری از شخصیت‌های بزرگ صدر اسلام، حضرت زهرا(س) را برای همسری خود، از پیامبر اکرم(ص) خواستگاری کردند. اما پیامبر(ص) به هیچ یک از آن‌ها پاسخ مثبت نداد و از ایشان روی برمی‌گردانید. تا این که امام علی(ع) به محضر پیامبر(ص) آمد و خواستگاری نمود. پیامبر فرمود: یا علی! پیش از تو کسانی از فاطمه خواستگاری کرده‌اند و او در همه، اظهار کراهت کرده است. اما تو منتظر باش تا برگردم. رسول الله به اطاق حضرت زهرا رفت و فرمود: فاطمه جان، علی بن ابی‌طالب کسی است که قرابت و فضل و اسلام او را شناخته‌ای. من از پروردگارم خواسته‌ام، تو را به بهترین و محبوب‌ترین خلقش تزویج کند. حال، علی از تو خواستگاری می‌کند. نظرت چیست. فاطمه ساکت شد ولی روی برنگردانید و رسول الله در قیافه‌ی فاطمه، نارضایتی احساس نکرد. آنگاه حضرت به پاخواست و فرمود: الله اکبر. سکوت فاطمه حاکی از رضایت اوست. در این هنگام جبرئیل نازل شد و گفت: یا رسول الله! فاطمه را به علی تزویج کن. خدای فاطمه را برای علی و علی را برای فاطمه پسندیده است، آنگاه آن حضرت، فاطمه را به علی تزویج کرد. بعد از تهیه‌ی مقدمات، آن دو بزرگوار با هم ازدواج کردند. مهریه حضرت زهرا (س) 500 درهم بود که علی (ع) با نیمی از آن برای خانه جهاز خرید. پیامبر در این باره فرموده است: من فاطمه را به ازدواج علی(ع) در نیاوردم مگر آن هنگام که خدای آن را به من فرمان داد. بدین ترتیب، نور به نور رسید و صدیقه‌ی طاهره به منزل حضرت علی(ع) قدم گذاشت تا از آن وصلت مبارک، دو سید جوانان اهل بهشت و زیتین و پس از آنها ائمه‌ی اطهار و راهنمایان توحید، قدم به دنیا گذارند و ظلمت جهان را منور فرمایند.

* تولد #171؛ ابن ابی‌الحدید» دانشمند و مورخ بزرگ مسلمان(586 ق)
اشاره:

ابوحامد عبدالحمید بن محمد مدائنی، معروف به ابن ابی‌الحدید معتزلی، از بزرگان علمای معتزله، فقیه، اصولی، حکیم، متکلم، شاعر و کاتب می‌باشد. شرح نهج البلاغه‌ی او که شهره‌ی عام و خاص است، حاکی از مودت و دوستی وی نسبت به امیرالمؤمنین(ع) و خانواده‌ی رسالت(ص) می‌باشد. این اثر از کتب مهم و معتبر ادبی، تاریخی و کلامی است و از همان زمان تالیفش شهرت یافته و محل مراجعه و استفاده‌ی دانشمندان قرار گرفته است. ابن ابی‌الحدید در مدائن به دنیا آمد و در سال 656 ق در هفتاد سالگی بغداد وفات یافت. شرح یاقوت ابن نوبخت، شرح مَحْصَل فخر رازی و الْقَصَائِدُ السَّبْع فی مدح سیدنا علی(ع) از دیگر آثار اوست.

7 اکتبر درگذر تاریخ

* مرگ #171؛ توماس رید» فیلسوف اسکاتلندی (1796م)

* درگذشت #171؛ جان کیٹس» شاعر و ادیب برجسته انگلیسی (1821م)

* تولد #171؛ نیلز بور» دانشمند و فیزیک‌دان معروف دانمارکی (1885م)

* تهاجم نیروهای آلمان نازی به سمت شرق در جریان جنگ جهانی دوم (1940م)

* تشکیل جمهوری دموکراتیک آلمان شرقی در پی بحران بین شوروی و غرب (1949م)

* به قدرت رسیدن «حُسنی مبارک» در مصر پس از ترور «محمدانور سادات» (1981م)